Ner 260. ROK 1841. SOBOTA 13 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Dydaka i Eugeniusza.

Imiona Sławiańskie
Dziś Wszerad.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 4'" 842	+ 6° 0	2"' 40	Pł Zachodni Wicher	Pochmurno	
11	2	4, 969	+ 7, 8	2, 20	,, mocny	,,	
	10	4, 359	+ 7, 2	2, 45	PPł Zachodni mocny	,,	

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż 25 Października.* —

Messager zawiera następujące telegraficzne depesze: Tulon 23 października. Jenerał Barragnay d'Hilliers do ministra wojny. Garnizon Algieru ukończył szczęśliwie zaopatrzenie Miliany; nieprzyjaciel został pobity pod Chaabel Gotta. Arabowie podług własnego zeznania mieli 200 poległych i wielkie mnóztwo ranionych. My straciliśmy tylko jednego oficera i dwóch żołnierzy, a trzydziestu mamy ranionych.

Zdaje się że królowa Krystyna jest wielkim kłopotem dla rządu francuzkiego, i kilku ministrów oświadczyło to dość wyraźnie chociaż nie urzędownie. Tyle jest pewném, że silne poruszenie wojska na granicy hiszpańskiéj już się rozpoczęło. Siódmy pułk kirassyerów i trzy pułki piechoty mają się połączyć z dywizyą południową zostającą pod dowództwem jenerałów Harispe i Castelano. Mówią nawet że wzmocnienie 30,000 żołnierzy, ma być posłane na granicę hiszpańską, a czynność i żywy ruch jaki od kilku dni panuje w biurach ministerstwa wojny, nadaje niejakie prawdopodobieństwo téj pogłosce. Dotychczas jednak nie ma ona ważności, a przynajmniéj nie jest tego rodzaju, żeby mogła podsycać nieporozumienie panujące między naszym gabinetem i rejentem, które pewne osoby starają się utrzymywać. Z drugiéj strony pan Olozaga nie jest bardzo pojednawczego charakteru, a jego obejście jest dość uderzającém przeczeniem wszystkich zwyczajów dyplomacyi.

— *Dnia 26 Października.* —

Względem kilkakrotnie wspominanych w ostatnich dniach poruszeń ku granicy hiszpańskiéj, wyraża się dziś *la Presse* w następujący sposób: »Nie wiemy jaki był istotny cel, jaka rozciągłość poruszeń wojska, które rząd jak utrzymują zamierza posłać ku granicom pyrenejskim. Nie wiemy nawet czy ten plan istotnie istniał, albo czy dotychczas istnieje, ale to wiemy pewno, że w nim nie można upatrywać zamiaru wypowiadania wojny Hiszpanii. Jakikolwiek może być początek i dzisiejszy stan rządu madryckiego, jakkolwiek wiele niesłuszności rząd ten popełnił względem Francyi, rząd nasz nie odstąpi od spokojnéj polityki któréj zwycięztwo on właściwie zapewnił całéj Europie. Francya jest dość wielką i silną, i może pogardzać rewolucyjnemi fanfaronadami, któremi ci którzy rządzą w Hiszpanii, wynagradzają od roku usługi, jakie Francya przez 10 lat świadczyła dla Hiszpanii. Mniemamy przeto, że intencye naszego gabinetu nie przestały być spokojnemi. Gdyby był chciał atako-

wać rewolucyę hiszpańską niebyłby pozwolił upaść powstaniu prowincyi północnych bez żadnéj z swojéj strony pomocy. Gdyby jego zamiary były nieprzyjaznemi ta sposobność byłaby bardzo korzystną, a że jéj nie przedsiębrano, dano przez to Hiszpanii i Europie najlepszą rękojmię zamiłowania pokoju we Francyi.

Giełda 26 Października. Na giełdzie rozchodziła się pogłoska, o uwolnieniu Mac Leoda; ale ponieważ zwykle we wtorek w którym nieprzychodzi w cale poczta angielska, rozchodzą się wszelkiego rodzaju fałszywe pogłoski, nie wierzono jéj przeto bynajmniéj. Kursa trzymały się mocno i okazał się znaczny pokup na czynny dług hiszpański.

— *Londyn* 23 *Października.* —

Z Mexyku mamy wiadomości z dnia 27 sierpnia z Yukatan z dnia 1 września. Pierwsze nie zawierają nic nowego prócz wiadomych już faktów względem powstania w Guadalaxara, ostatnie donoszą, że kongres w Yukatan zgromadził się w dniu 1 września i ogłosił kraj ten niepodległym. Poprzednio już pułkownik Paraza został wysłany do Texas, aby się ułożyć z tém państwém względem wspólnéj obrony przeciw Mexykowi, który zamówił w Londynie, dwa żelazne paropływy, a w New York dwa szonery do blokady brzegów. Zaburzenie ciągle postępuje i w dniu 26 sierpnia Veracruz także się oświadczyło za nią. Santanna kazał zająć rozmaite twierdze, położone między tém miastem i stolicą.

Zniszczenia, które ostatni wylew sprawił w Londynie są okropne. W Lambeth, Comercial-road, Belveder-road, Bank-side i wszystkich poblizkich ulicach, przeszło 10,000 domów było pod wodą. Na ulicy Highstreet do godziny 11 w nocy utrzymywała się woda na 6 stóp wysoko i około 400 rodzin tego okręgu było przez niejaki czas bez przytułku, ponieważ mieszkania ich po wypompowaniu wody były tak wilgotne i napełnione wodą, że niepodobna było w nich wytrzymać. Wioski nad brzegiem Tamizy w Essex także ciężko ucierpiały, a w magazynach zboża znajdujących się na południowéj stronie rzeki, zniszczało mnóztwo zboża I mąki.

— *Dnia* 26 *Października.* —

Dzisiejszy *Morning Chronicle* donosi: Postanowienie gabinetu francuzkiego zmniejszenia siły morskiéj na morzu śródziemném o sześć okrętów liniowych które mają być cofnięte do portów i rozbrojone, zostało naszemu rządowi doniesione w najuprzyjemniejszy i najotwartszy sposób. Nie było tam najmniejszéj wzmianki o żądaniu aby i z naszéj strony przedsiewzięciemi zostało odpowiednie z mniejszenie sił morskich na morzu śródziemném, i z żadnéj strony podobne wzajemne zmniejszenie nie było przedmiotem układów. Dowiadujemy się jednak, iż zamiarem jest naszego rządu odpowiedzieć na tę przyjazną manifestacyę cofnieniem części naszych sił znajdujących się obecnie na morzu śródziemném. Cofnięte w ten sposób okręta otrzymają zapewnie rozkaz, zluzowania innych na wodach amerykańskich albo zachodnio-indyjskich; których czas służby ukończył się, bez żadnego celu na przypadkowe okoliczności.

Lordowie admiralicyi rozkazali jeneralnemu inspektorowi marynarki, i gubernatorowi portów, aby im przedstawili listę okrętów zdolnych do czynnéj służby, które się bez przeznaczenia w portach znajdują. Słychać także iż zamierzono znaczną część okrętów trzeciego rzędu zamienić na fregaty o 50 działach. *Standard* podaje następujący spis okrętów wojennych angielskich, znajdujących się obecnie w służbie czynnéj: 13 okrętów liniowych pierwszego rzędu od 104 do 120 dział; 8 okrętów liniowych drugiego rzędu od 80—92 dział; 31 trzeciego rzędu od 72 do 78 dział, razem liniowych okrętów 52. Dziewięć fregat pierwszego rzędu po 50 dział, 39 drugiego rzędu od 36—44 dz: razem 48 fregat. Korwet i brygów 1 o 26 dział, 6 o 10—18 dział, 7 o 10 dział razem 14. W kommissyach znajduje się 4 okręta liniowe pierwszego rzędu, 8 drugiego rzędu, 11 trzeciego rzędu razem 26. Siedm fregat pierwszego rzędu, 11 drugiego rzędu razem 18, korwet i brygów 5 o 26 dział 3, o 24 dział 10 o 20 dział 20 o 16 dział 24 o 10 dział razem 62. Fregat parowych 13. Razem znajduje się przeto w służbie czynnéj 121, na kommissyach 144, ogółem 268 statków wojennych. W téj liczbie nie mieszczą się statki parowe i żaglowe pocztowe, statki transportowe, strażnicze przy brzegach, tudzież te które się znajdują przy wyspach kanaryjskich i które pełnią służbę w portach.

W London Tavern odbyło się w piątek zgromadzenie, w celu naradzenia się nad środkami jakimby sposobem można użyć okropnéj nędzy fabrykantów w Paisley. Od sir Roberta Peel otrzymano list w którym on przyrzeka złożyć 50 f. st. Zgromadzenie postanowiło jak najgorliwiéj rozszerzać zbieranie składek.

Times przytacza, że w roku 1840 ogólna liczba osądzonych przestępców w Anglii wynosiła 19,427; z tych skazano na deportacyę 4,105, ale pomiędzy niemi tylko 390 tyle otrzymała wychowania że mogli czytać i rozumieć biblią; inni po największéj części nie po-

siadali żadnych nauk. W jednêm hrabstwie 44 osób skazano na deportacyę i z tych wszystkich ani jeden nie umiał czytać. Kapelan więźień zadyktował do protokułu, że między 222 indywiduami, które wczasie ostatniego kwartału siedziały w więzieniu znajdowało się 50 takich którym imie Jezusa Chrystusa było zupełnie obcem; 61 było bierzmowanych, 18 chodziło regularnie do spowiedzi, inni prawie wszyscy niemają żadnego wyobrażenia o religii. W Worcestershire, które bynajmniéj nie jest jednêm z mniéj uprawnych moralnie miejsc Anglii, z pomiędzy 1654 więźniów 771 nie umiało ani czytać ani pisać, a dobrze pisać i czytać, umiało tylko 23 z całéj téj liczby.

Do funduszu który się zbiera dla biednych robotników fabrycznych z Paisley, królowa przesłała przez sir R. Peel 100 f. szterlingów z uwagą jak bolesném jest dla niéj iż zbieranie tego funduszu stało się potrzebném.

Sun twierdzi że teraz pierwszém staraniem Espartera powinno być jak najspieszniéj zaręczyć królowę Izabellę z jéj kuzynem, synem infanta do Francisco de Paula. Nietylko pan Thiers i wielu najznakomitszych polityków Francyi, miało się za tém oświadczyć, ale nadto to połączenie zadowoli wszystkich umiarkowanych we Francyi a Anglii pod żadnym względem nie będzie niepokoić.

W zeszłą niedzielę tutejszy katolicki pleban Lincolns Junfields miał kazanie na korzyść opuszczonych ubogich w jego okręgu. Uroczyście zapewniał on że w jego parafii, tysiące ludzi nie ma nawet najpierwszych potrzeb życia, że podstrychowe izdebki napełnione są w pół nagiemi z głodu umierającemi i że odwiedzając mieszkania ubóztwa nie raz znajduje rodziców na łożu boleści, kiedy ich dzieci głód cierpiące na próżno o chleb proszą. Zamożniejsza część jego gminy tak wiele musi wydawać na wspieranie pojedynczych ubogich, i sama jest w tak ograniczonem położeniu, że nie wiele może składać do ogólnéj puszki ubogich w któréj tygodniowo ledwie się znajdzie 6 do 8 szylingów. Bez spiesznéj i silnéj pomocy duchowieństwo będzie zmuszone zmniejszyć zwykle wsparcie dla ubogich w domach.

— *New York 7 Października.* —

Nowy gabinet Stanów Zjednoczonych już jest zupełnie z reorganizowany: Daniel Webster z Pensylwanii pozostał sekretarzem stanu. Walter Forward z Pensylwanii przyjął wydział skarbu, Abel Upshur z Wirginii wydział marynarki, John Spuner z New York wydział wojny, Hugh Legon z południowéj Karoliny urząd prokuratora jeneralnego, a Charles Wilkliffe z Kentuky jeneralnego pocztmistrza.

Podług dziennika *Baston Daily Mail* w prowincyi pogranicznéj Grand Isle, zamyślano uwolnić pułkownika Grogan z Montreal ponieważ amerykanie równie mają prawo udać się do Montreal, jak torysowie angielscy mieli prawo przyjść do Alburg.

Springfield Journal donosi: »Sekretarz wojny doniósł gubernatorwi Cass (w stanie Illenois) że rząd Stanów Zjednoczonych zamierza przesłać amunicyą i broń do pewnego punktu nad rzeką Rock i oddać je pod rozporządzenia gubernatora, jeśliby między tym krajem i anglikami przyszło do nieprzyjacielskich kroków.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 11 do dnia 12 Listopada.

Raschke Alexander ob., Raschke Weronika ob., Müller, Szlaski Adam ob., Lipczy Franciszek, z Polski; — Garlicka ob., z Galicyi; — Delvoy Jan, Chlebowski Jan, Kuntze Ernots, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Baranowska Marya, Duvivier, Kotkowski Jóef ob., Kozłowska Zofia, Makowski Leonard, Kotowski Marcin ob., Poczgowska Anna, Zajączkowska Anna ob., Potocka Marya ob., Wędrychowski Józef ob., do Polski; — Mężnicki Leopold ob., do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 5875.

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Zważywszy że upowszechnione w mieście tutejszém palenie po ulicach i placach publicznych fajek a szczególniej cygarów łatwo bardzo stać się może powodem do pożarów, porzucony bowiem zwłaszcza w porze wieczornéj z nieostrożnością tlejący jeszcze kawałek niedopalonego cygara, około budynków a nawet czasem i do sień tychże natrafiwszy na przedmiot nie z trudnością zajmujący się, ogień wzniecić może i stać się przyczyną nieobrachowanych szkód dla mieszkańców, końcem więc zapobieżenia podobnym wypadkom zabronionem zostaje palenie cygarów i fajek po ulicach i placach publicznych w obrębie rogatek miasta Krakowa pod karą policyjną od złp. 2 do 12 na tego wymierzyć się mającą, ktoby przestrzeżony przez straż policyjną, dalszego palenia nie zaniechał. Do-

pilnowanie skutku czego Dyrekcyi Policyi poruczonym zostaje.

Kraków dnia 2 listopada 1841 r.

Prezes Senatu
SCHINDLER.
Sekretarz Jlny Senatu
DAROWSKI.
Nowakowski Sekr. D. K. Senatu.

Nro 2827.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy w massie Marcyanny z Girtlerów 1o Turyani 2o Wytyszkiewiczowéj w Krakowie w roku 1836 zmarłéj, znajduje się w depozycie sądowym kwota 139 złp. gr. 12, Trybunał przeto po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego, wzywa Stanisława i Maryannę pozostałych wnuków, jak równie wszystkich prawo do rzeczonéj massy mieć mogących, aby w terminie miesięcy trzech od daty ogłoszenia pierwszego rachując z stósownemi dowodami po odbiór kwoty powyższéj do Trybuuału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie w posiadanie massy téj jako opuszczonéj skarb publiczny wprowadzony będzie.

Kraków d. 24 października 1841 r.

Sędzia Prezydujący,
DUDREWICZ.
(2r.) Z. Sekretarza Tryb. *Brzeziński.*

Nro 855.

SĄD III. INSTANCYI.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Podaje do wiadomości, iż pan Franciszek Borelowski uchwałą Senatu Rządzącego z dnia 23 lipca r. b. do L. 4036 mianowany komornikiem sądowym, z przeznaczeniem dlań miasto Chrzanów za miejsce urzędowania, po wykonaniu przysięgi i złożeniu kaucyi prawem wymaganéj, do sprawowania obowiązków komornika sądowego w Okręgu upoważnionym został.

Kraków dnia 19 października 1841 r.

W zastępstwie Prezes Sądu Appel
MĄKOLSKI.
(2r.) Sekretarz *Syktowski.*

Archikonfraternia Miłosierdzia i Banku Pobożnego.

Postępując w duchu artykułu 54 ordynacyi przez Senat Rządzący zatwierdzonéj, zawiadamia wszystkich których dotyczeć może, iż fanty klejnotowe które od lat dwóch, i sukienne, które od roku i sześciu niedziel w Banku Pobożnym zastawione, wykupionemi niezostały, dnia 15 listopada i następnych 1841 roku od godziny 9 z rana do 1 z południa, w kamienicy ulicy Siennéj pod L. 53 przez publiczną licytacyą sprzedanemi będą, a po odtrąceniu kwoty z banku na zastaw powziętéj, reszta, czyli nadwyżka, w ciągu lat sześciu od licytacyi rachując właścicielom zwróconą zostanie, nieodebrana zaś, po upływie tego czasu, stanie się banku własnością.

Kraków dnia 1 października 1841 r.

Starszy Archikonfraternii,
Bartynowski.
(3r.) Sekretarz *Strzelbicki.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY
Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż na żądanie strony interessowanéj, odbywać się będzie w dniu 17 b. m. i następnych r. b., od godziny 9 z rana do 3 po południu codziennie, w domu pod L. 465 przy ulicy Sgo Jana, licytacya ruchomości po ś. p. Macieju Wojewódzkim pozostałych, jako to: stolarszczyzny, sukien, bielizny, pościeli, bielizny stołowéj, szkła, porcellany, fajansów, cyny, miedzi, mosiądzu, sreber, kosztowności, wina i t. p.; chęć licytowania mający, z gotową srebrną *courant* monetą, na czas i miejsce oznaczone przybyć zechcą.

Kraków dnia 10 listopada 1841 r.

(2r.) Sebastyan *Korytowski.*

Doniesienie prywatne.

Uwiadomienie lékarskie.

Sprowadziwszy z Berlina *machinę magnetyczną* do léczenia wielu uporczywych i długociąglych chorób w czasach dzisiejszych za granicą z skutkiem jak najpomyślniejszym tak powszechnie używaną, zewiadamiam niniejszém osoby cierpiące na sparaliżowania rozmaitych części ciała, fluxie nerwowe, reumatyzm, podagrę, rozmaite kurcze, trętwienia osłabienie wzroku lub słuchu i w ogólności osłabienia nerwów i t. p. choroby, iż każdego dnia od godziny 2éj do 4éj po południu w mieszkaniu swoim przy ulicy Grodzkiéj pod L. 115 skutków tejże maszyny doświadczać mogą.

Kraków d. 1 listopada 1841.

Dr. *Bierkowski*
(3r. Professor Uniwers. Jagell.